

ПОЛЬОВА КВІТКА

Льолі

Якби вони проїхали мимо поселення, Юрай не мав би жодних проблем. Якби вони зайшли не в його хатину, то й не втручався б і просто ліг спати. Якби вони були людьми, Юрай не лежав би без свідомості у власній крові. Але ці звірі зайшли саме в його дім.

Того дня сонце над пустелею здіймалося так само, як і раніше щодня до цього. Так само жорстоко та безбожно сушило горло, розпікало пісок.

Юрай був не єдиним стариганом у поселенні, який доживав свій вік, не очікуючи від життя більше нічого. Та й сама відстань між хатинами-глинянками так і кричала: ти помреш на самоті й ніхто навіть не визнає.

Того дня Юрай пішов до криниці. Набираючи воду, він щоразу згадував, як побачив це джерело вперше. Спасіння — ось, чим вона для нього була після двох днів блукання по піщаному морю. Спасіння чоловіка, що впав із неба.

Поки Юрай переливав у стару каністру воду, неподалік пройшли два верблюда. На одному сидів чоловік, на іншому мале дитя — дівчинка з очима кольору неба. Вмивши обличчя, Юрай кивнув байдужому до нього чоловіку та глянув на дівчинку, загорнуту в білу тканину. На відміну від чоловіка, вона зацікавлено задивилася на старого, і лише коли верблуди відійшли доволі далеко, їхні погляди відірвалися.

Хатина Юрая з першого погляду відрізнялася від інших глинянок. Навколо всього дому з піску стирчали металеві квіти, зроблені його руками. Позаду хатини було змайстроване затишне місце для відпочинку під накриттям із парашуту. Юраю довелося чимало разів повертатися до свого розбитого літака, аби в кінці кінців забрати по частинах усе до останнього знайденого шурупа. Люди з поселення часто спостерігали за чоловіком, що впав із неба. Спостерігали за тим, як він тягнув на своєму старому верблюді уламки металу. Спостерігали, коли він облаштовував свою хатину і вирощував свій металевий сад. У задумі поглядали на хрест за його хатиною, не до кінця розуміючи його значення, але душею все-таки відчуваючи його вагу.

Юрай беріг те місце. І висушив би колодязь до останньої краплі, аби лише виростити під тим хрестом

бодай одну маленьку польову квітку. Та як уже було сказано, у своєму віці старий не чекав уже нічого. Згасла навіть надія на те, що йому після смерті вдасться лягти поряд.

Того дня разом із сонцем згасали й сили. Юрай сидів під хатиною, дивився на захід, на зірки у небі, на силует криниці вдалині. Зір його вже підводив, старий так не вважав. Казав, що так він бачить навіть чіткіше. Бо лише в розмитих образах, вірив він, можна побачити істинну сутність того, на що дивишся.

В тій стороні на горизонті старий і помітив звірів. Три темних силуети верхи на верблюдах і четвертий на коні. Недобрий знак, подумав він, геть недобрий.

Силуети наближалися, вже чути їхні голоси. Вони рухалися прямо. Йшли в його дім. Юрай встав, зробив кілька кроків їм на зустріч. Почув дитячий крик.

Коли п'ятеро чоловіків спинилися перед його домом, на мить запала тиша. Її порушив старий.

— Ви не тутешні. Я можу щось підказати?

До нього заговорив стерв'ятник на коні.

— Ти й сам не виглядаєш місцевим. Звідки ти?

— Це вже не ваше діло.

— Он як?

— Що вам потрібно? Їжа? Вода? Я дам, але минайте це місце по-скоріше.

— Чому так вороже, старий?

Юрай глянув на дівчинку із зав'язаним ротом позаду одного звіра з вишкіром гієни. Її блакитні, блискучі від сліз очі благали про допомогу. Стерв'ятник помітив, куди дивиться той, і мовив.

— Нам потрібно лише переночувати, діду.

— У цьому домі гостям не раді.

Стерв'ятник зістрибнув із коня, спокійно підійшов до старого та вдарив його спочатку в живіт, потім по ногам. Юрай одразу зігнувся та впав на коліна, ковтаючи повітря.

— Зв'яжіть його, — звелів він своїм. Двоє з тих гієн зізли з верблюдів, вправно зв'язали Юраю руки, намотали на рота ганчірку та штовхнули на землю. — Зніміть дівчисько. Занесіть у дім і хай не смикається. Один лишиться тут, пригляне за дідом, поки я не повернуся.

Юрай лежав на піску, спостерігав, як вони заходять у його дім, чув звуки кинутих на землю речей, плач дитини, стукіт свого сильного серця. Він повільно дотягнувся до квітки, на яку ледь було не впав, витягнув її з піску та глянув на звіра, котрий лишився ззовні. Той ліниво бродив у темряві позаду хатини, спинився, щоб відлоти, і задер голову до неба. Можливо, він тоді ні про що не думав. Можливо, він у

темряві не бачив хреста, на якого націлив свого прутня. Але...

Не встиг звір закінчити почате, як почув позаду легкий свист. Єдине, що він узагалі встиг — це обернутися й помітити силует старого та квітку в руці. Вже наступної миті гострий металевий стовбур стирчав з обох сторін горла. Так і впав на пісок падальник зі спущеними штанями та кривавою слиною на щоці.

Коли стерв'ятник вийшов з хатини, старий уже на нього чекав. Гієни в будинку лише почули дзвінкий удар металу по його голові й одразу пішли перевірити, що це було. Юрай, не чекаючи їхньої реакції, нагнув трубою одного звіра, розтрощив щелепу другому. Поки перший вставав, старий ухватив його за волосся та вгativ голову в стіну так, що глина посипалася й лишився слід. Звір устиг зробити останній ковток повітря перед тим, як старий зламав йому шию, а тоді впав на розбитий ним посуд.

Юрай переступив гієн, підійшов до стіни, нагнувся та прошкр'ябав трубою в ній свій сховок. З нього він дістав скручений шматок сорочки, в якому берігся старий револьвер. Раптом його хтось оглушив ззаду і він упав. Це був стерв'ятник. Юрай збив його з ніг, підібрав із підлоги револьвера, але в ту ж мить звір різко витягнув ніж і розпоров старому цілий бік від пупу до хребта. Юрай викрикнув від болі, вдарив того

ліктем по носу, вибив з руки ножа і зуба з рота. Відштовхнувши скотину до виходу, націлив револьвера і натягнув курок. Стерв'ятник, приклавши руку до рота, глянув на старого. Помітивши того зі зброєю, нижня губа його затряслася. Юрай стояв твердо і вперто. В очах палала лють. Рука тримала револьвера легко й рівно.

— Я сказав, у цьому будинку гостям не раді. Забирайся звідси, інакше відправлю тебе до твоїх друзів.

— Ти про це пошкодуєш, старий, — відповів стерв'ятник, зникаючи в темряві ночі.

Лише галоп коня було чути вдалині.

Юрай полегшено видихнув повітря та відкрив барабан револьвера. Звісно, він був незарядженим. Старий уже хотів присісти на підлогу, коли позаду почув тихі кроки. Рука його в секунді потягнулася до металевої труби та одразу ж ослабла, коли із-за одвірку виглянуло обличчя дівчинки. На руках лишилися сліди від мотузки, а на шиї висіла ганчірка, якою був зав'язаний її рот.

— Їх більше немає? — спитала вона.

— Немає, — відповів старий. — Але прийдуть іще. Де твій батько? Що вони з ним зробили?

Дівчинка мовчала.

— Як давно ви на них натрапили? Скільки їх було? Ти

мене чуєш?

— Він мені не батько. Він... не батько.

— Гаразд, ти, ем-м-м, присядь. Тобі зараз нічого не загрожує.

— Звідки у вас це? — вона дивилася на револьвер.

Старий кинув на нього погляд і відповів:

— З іншого життя.

Юрай дістав зі щілини у стіні металеву коробку, в якій беріг останні три патрона, поклав їх у кишеню, револьвер сховав за спиною. Тоді тяжко встав, зірвав зі стіни ганчірку та міцно зав'язав її навколо черева. Кров із розпоротої шкіри швидко просякла та пофарбувала її в багрянні тони. Трохи перевівши подих, він кинув погляд на те, що лишилося після небажаних гостей, і став поволі витягувати мертвих гієн зі свого будинку. Обох відтягнув подалі в сторону, за піщаний пагорб, тоді пішов по третього біля хреста, а коли закінчив, повернувся до дружини, прибрати смердючу кров із піску. На мить він спинився, стоячи на колінах, замислився, витер краплі поту з чола і відчув погляд дівчинки.

Вона вийшла крадькома з хатини та мовчки спостерігала за старим.

Юрай глянув на дівчинку. Її силует був таким малим та беззахисним. Як польова квітка, що проросла у пекельному піску. Ось, що бачив старий, коли дивився

на неї. Сліпота не змогла позбавити його сприйняття образів навколо. Очі не підводили, ні. Чого не скажеш про пам'ять. Час обікрав, але не зір і не молодість хвилювала Юрая.. Час викрав найцінніше – обличчя його дружини. Лише це боляче дратувало. Тільки це не давало спокійно заснути.

Дівчинка стояла осторонь і не проронила ні слова, поки чоловік стояв на колінах біля хреста. Схоже, вона розуміла його почуття в той момент, і щось підказувало йому, що навіть більш ніж сповна.

— Тобі є куди піти? — запитав Юрай, важко встаючи з колін.

Дівчинка глянула в сторону криниці та промовчала. Старий зрозумів її без слів.

Рана стала пекти з потрібною силою. Таскання мертвої скотини далось в знаки. Він уже не міг стояти на ногах, зайшов у дім і приліг на ліжко. Дівчинка тим часом повільно проходила по хатині. Нічого особливого в ній не було, окрім речей зроблених із деталей літака. Повернувшись до старого, перевірити як він, вона спитала:

— Звідки ж ви?

— З неба, — відповів Юрай.

— А що ви робили в небі?

— Помилки.

— Які ж можуть бути помилки у небі?

— Саме здійснення туди, де тобі від природи не місце, вже є помилкою. За цією пустелею існують інші світи. І вони воюють між собою. Люди все міркували, як можна випалити землю та все живе на ній новими способами. І додумалися користуватися машиною, яку винайшли не для смерті. Тоді сотні крилатих машин здійнялося в небо: одні ради миру, інші ради смерті.

— Ви були в одній такій крилатій машині?

— Так.

— Ради миру, чи ради смерті?

— Коли здіймався вгору, думав про мир. Та потім усвідомив, що для цього я мушу нести на крилах смерть.

— А як ви сюди потрапили з того іншого світу?

— Дивлячись на спалену землю з неба, я більше не хотів приземлитися. Не хотів ходити по тому світу, жити в ньому. Я втік. Розвернув крилату машину та полетів у сторону півдня так далеко, на скільки вистачило пального. Так і потрапив сюди. Я впав із неба та вижив. Тут знайшов спокій, своє кохання... сенс життя. Та від жорстокості, ворожості, жадібності людської натури втекти не вдалося. Воно всюди. Воно живе в нас. Бурхливе, або спляче.

Старий спробував знайти зручніше положення на ліжку, але через пекучий біль швидко здався. Це його розсмішило, бо знав, якби обставини вимагали, він міг

би вирізати ще з дюжину гієн. Але коли стоїть завдання перелягти на зручніший бік, сили ті кудись діваються і зручність здається не такою важливою. Як же все залежить від мотиву.

Біля нього присіла на підлогу дівчинка. Він відчув її розгубленість.

— Що мені зробити? — спитала вона.

— Йди звідси. Тікай, поки можеш.

— Вам потрібна допомога.

— Яюсь дам раду. Хоч уже старий, майже сліпий і маю рани, собі воду я ще в силі принести. Скоро звірі прийдуть знову. Тобі потрібно звідси піти.

— Вони зроблять вам боляче.

— Ненадовго. А тоді все нарешті перестане так пекти.

— Я не піду, — її голос затремтів.

— Підеш.

— Куди?

— Я не знаю. Але якщо лишишся, вони тебе з'їдять. І почнуть їсти зсередини.

— Вони все-одно мене з'їдять. Я не зможу втекти.

— Мені не вдасться тебе захистити, — він глянув на її обличчя, ледве впізнаване, залите теплим світлом від запаленої свічки. Очі блакитні заблищали від стриманих сліз, замерехтіли, наче небо, розпечене від сонячного дня. Тоді відвернув голову та прошепотів. — Пробач.

Гієни наближалися і Юрай чув їхній лай. Вони гнали своїх верблюдів по піщаному морю за чорним конем і його власником — стерв'ятником у плащі.

Старий піднявся з ліжка, дістав револьвера та зарядив барабан останніми трьома патронами. Рана на животі знову засочилася кров'ю. І без того сліпі очі стали бачити ще гірше через паморочення в голові.

— Це вони? — спитала дівчинка.

— Так.. Так, це вони. Мерщій вистрибуй крізь вікно та тікай.

— Ні, я...

— Тікай. Негайно!

Вона зі слізьми слухняно вилізла через віконце, відбігла двадцять метрів від хатини до піщаного пагорбу та принишкла у піску. А старий став перед дверима в дім із револьвером наготові. Він не сподівався їх перемогти. Він не чекав дива і не планував завтра вранці йти по воду до криниці. Він утік із війни, та не соромився свого вибору, бо там йому нічого було захищати. Цього разу річ йшла про його дім, про те, що своїми руками збудував, про землю, де похована його дружина, землю, яку він поклявся оберігати. Якщо йому все ж судилося віддати життя за щось, то нехай. Але кров проллється за те, що він обрав сам.

Звірі спинилися перед його домом. Стерв'ятник зістрибнув зі свого коня та сказав своїм.

— Це він.

Юрай підняв револьвера й опустил курок. В ту ж мить йому в плече прилетіла стріла. Старий упав на одне коліно, але піднявши зброю з піску, одразу встав, прицілився на стерв'ятника і натиснув на гачок.

Цок — все, що сталося, коли курок ударив по відсирілому патрону. Гієни одразу засміялися, але за мить їхній сміх спинився. Одного з гієн назавжди. Другий вистріл прогрімів, налякавши всіх верблюдів. Тоді стерв'ятник став поволі підходити до старого. Юрай намагався звести курок утретє. В очах темніло. Руки тряслися. Він прицілився, здавалося, чітко на силует стерв'ятника, але перш ніж устиг натиснути на гачок, отримав ще одну стрілу в руку. Револьвер упав біля ніг стерв'ятника. Той підняв його, оцінив одним поглядом і мовив до старого:

— Тобі потрібно було просто дозволити нам переночувати. І все.

На що Юрай підняв голову, дивлячись у порожні без добра очі, та відповів:

— Скоту в будинку не місце.

Стерв'ятник посміхнувся і вистрелив у груди старого. Зграя забігла у хатину та стала розгрібати все майно, яке їм приглянулося.

До світанку вже нікого не було. Тіло Юрая хтось перетягнув і закинув у свіжовикопану яму біля могили його дружини. Засипали піском, а зверху поставили зроблений нашвидкоруч із палиць і мотузки хрест. Це була дівчинка. Вона дістала з кишені мішечок, висипала у жменьку трохи насіння польових квітів і сховала їх під іще холодним піском.